

Terapie pevným objetím

Michaela Vlasáková
René Benda

Nejednoznačnost názvů

v češtině nejčastěji:

- *Terapie pevným objetím*
- *Terapie pevným objetím podle Prekopové*
- *Terapie objetím*

v angličtině:

- *Attachment therapy X Attachment Focused Family Therapy*
- *Holding therapy, nově: Prolonged Parent-Child Embrace therapy*
- *The Evergreen model*
- *Holding time therapy*
- *Rebirthing*
- *Coercive restraint therapy*
- (Chaffin et al., 2006)

němčina

- *Festhaltetherapie*

O co se tedy jedná?

"Vlastně o víc nejde, než aby se obnovila láska mezi rodičem a dítětem a mezi rodiči vzájemně." J.P.

- Autoři a zastánci v ČR: PhDr. Jiřina Prekopová, PhDr. Jaroslav Šturma
- Terapie pevným objetím je spočívá v interakci mezi „objímajícím“ a „objímaným“, při níž jeden sevře druhého v pevném objetí (metoda pevného držení nebo zalehnutí) a drží ho, dokud se přes vyjádření negativních pocitů a agrese nedostanou ke smíření a přilnutí
- Cíl TPO: emocionální konfrontace, vzájemné vcítění, zvládnutí konfliktu, rehabilitace vazby, bezpečí a svoboda, obnovení lásky
- Zásady
 - Nepřerušovat uprostřed žádný proces kvůli negativním emocím
 - Usmíření klientů je na předním místě, pokud se nepodaří, alespoň dojít k vyjádření přání
 - Nepodmiňovat lásku a netrestat nevšímavostí, vyjadřování pocitů v procesu
- Cílová skupina: rodiče a děti, adoptivní rodiče a děti, partneři, přátelé, klient a v procesu nepřítomný partner (zesnulý rodič, neznámý pachatel, apod.)
- Indikace: panovačné děti, autistické děti, přilnutí k adoptivním rodičům, usmíření partnerů, rozloučení se zesnulým
- Kontraindikace: pacienti s psychózou, lidé s hraniční poruchou osobnosti, TPO jako výchovný prostředek k poslušnosti, nesouhlas jednoho z partnerů s TPO, historie sexuálního zneužití ze strany rodiče

Vybrané citace PhDr. Prekopové

(o vyjádření agrese při pevném objetí):

„Tak jako elektrický proud plyne mezi opačnými póly od záporného ke kladnému, teprve konfrontace se strachem spouští odvalu a bez ukřižování by nebylo žádné zmrtvýchvstání, tak musí i obnovení lásky vyvolat protipól nenávisti.“

(o trvání pevného objetí):

„Objímáme se pevně tak dlouho, dokud nezačne plynout láska. Dřív ze zásady nepřestáváme.“

(o ukončení procesu):

„To nastane tehdy když mají oba dva jas, třpyt v očích a rádi v klidu spočinou ve společném objetí.“

(o imaginativním zpracování v pevném objetí):

„Terapeut se zaposlouchá do klientčina hlasu a přiřadí si ho k věku, kdy prožila trauma. Pokud se zeptá na stáří tohoto hlasu, dostane se mu od klientky překvapivě přesné odpovědi, která potvrdí jeho diagnostické podezření.“

(povzbuzení klienta):

„Podporuje tě celá kohorta andělů. Je to Boží vůle, co od svého dítěte požaduješ.“

Zdroje

- Domovská stránka TPO: www.prekopova-pevneobjeti.cz
- Dokumenty a reportáže:
 - www.ceskatelevize.cz/porady/10267432237-mamo-tato-obejmi-me/
 - <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1142743803-reporteri-ct/211452801240040/obsah/173703-sporna-metoda-pevneho-objeti/>
- Facebook: Říkáme NE metodám pevného objetí
- Blog: pevneobjeti.blogspot.cz
- Youtube
- Weby a diskuzní fóra s cílovou skupinou žen, matek a rodičů:
 - www.babyweb.cz
 - www.zena.cz
 - www.rodina.cz
 - www.mamaaja.cz
 - www.emimino.cz
 - a řada dalších

Zdroje

Knihy

v češtině:

- Jirina Prekop (Jiřina Prekopová)

2		Prekop, Jirina, 1929-	Aby láska v rodinách proudila / Jiřina Prekopová	2012		FFUK Celetná 20(1/ 0) Pedag.fak. - M.D.Rettigové(1/ 0)	
3		Prekop, Jirina, 1929-	Pevné objetí : cesta k vnitřní svobodě / Jiřina Prekopová ; [z německého originálu ... přeložila Daniela Vrbová]	2009		FFUK Celetná 20(1/ 1) Pedag.fak. - M.D.Rettigové(2/ 1)	Obsah
4		Prekop, Jirina, 1929-	Empatie : vcítění v každodenním životě / Jirina Prekop ; [z německého originálu ... přeložila Daniela Vrbová]	2004		FFUK Celetná 20(2/ 1) Lékařská fakulta v HK(1/ 0) Pedag.fak. - M.D.Rettigové(3/ 1)	
5		Prekop, Jirina, 1929-	Prvorozené dítě : o sourozenecké pozici / Jirina Prekop ; [z německého originálu ... přeložila Daniela Vrbová]	2002		FFUK Celetná 20(2/ 0) Lékařská fakulta v HK(1/ 0)	
6		Prekop, Jirina, 1929-	Malý tyran : co děti vlastně potřebují / Jiřina Prekopová ; z něm. orig. přel. Zdena Lomová	2000		2.LF(1/ 0) CKK KTF UK(1/ 0) FFUK Celetná 20(1/ 1) Pedag.fak. - M.D.Rettigové(1/ 0)	
7		Prekop, Jirina, 1929-	Děti jsou hosté, kteří hledají cestu / Jiřina Prekopová, Christel Schweizerová ; [z německého originálu přeložila Kristina Lišková]	1995		FFUK Celetná 20(3/ 0) FFUK Knihovna Jana Palacha(1/ 0)	

- Pavla Koucká - Jiřina Prekopová, Jaroslav Šturma - výchova láskou (2012)

v angličtině:

- Martha Welch - Holding time: How to Eliminate Conflict, Temper Tantrums and Sibling Rivalry and Raise Happy, Loving, Successful Children (1989)

Zdroje

Články:

- EBSCO - terapie pevným objetím: 0
 - holding therapy: 1 (Bath)
 - attachment therapy: 35 (ale vesměs o attachment styles, attachment based family therapy X attachment therapy)

- Google Scholar:

Google Scholar search results for "holding therapy".

Search: zaslow | Předchozí | Další | Možnosti

Scholar | Přibližný počet výsledků: 393 000 (0,03 s) | Moje citace

Články

Moje knihovna

Kdykoli

Od 2014

Od 2013

Od 2010

Vlastní období...

Seřadit podle relevance

Seřadit podle data

zahrnout patenty

zahrnout citace

Vytvořit upozornění

Tip: Hledat pouze výsledky psané čeština. Na stránce Nastavení služby Scholar. můžete určit svůj jazyk hledání.

Comparative effectiveness of holding therapy with aggressive children
R Myeroff, G Mertlich, J Gross - Child Psychiatry and Human Development, 1999 - Springer
Abstract This study was undertaken to assess the effects of holding therapy on children who have a history of aggressive and delinquent behaviors. The study design was a prospective, pre-post, quasi-experimental controlled study. The subjects were recruited through the ...
Počet citací tohoto článku: 65 | Související články | Všechny verze (počet: 11) | Citovat | Uložit

Do patients die from rashes from epidermal growth factor receptor inhibitors? A systematic review to help counsel patients about holding therapy
A Jatoi, PL Nguyen - The oncologist, 2008 - AlphaMed Press
Abstract Rash from epidermal growth factor receptor inhibitors is common and negatively impacts the quality of life of cancer patients. Published guidelines recommend holding cancer therapy if the rash is severe. Does this recommendation hinge solely on improving ...
Počet citací tohoto článku: 35 | Související články | Všechny verze (počet: 7) | Citovat | Uložit

Holding therapy is not attachment therapy: Editor's introduction to this invited Special Issue
H Steele - Attachment & human development, 2003 - Taylor & Francis
Not previously has a guest-edited special issue of this journal been accompanied by a statement from me as editor. However, this invited special issue is different as the need for it was unanimously agreed at an international editorial board meeting of the journal 2 years ...
Počet citací tohoto článku: 18 | Související články | Všechny verze (počet: 3) | Citovat | Uložit

Holding therapy and dyadic developmental psychotherapy are not supported and acceptable social work interventions: A systematic research synthesis revisited
M Pignotti, J Mercer - Research on Social Work Practice, 2007 - rsw.sagepub.com
Abstract This article re-examines material discussed in a recent systematic research synthesis by Craven and Lee. The authors find that two of the interventions for foster children discussed by Craven and Lee were erroneously classified as supported by evidence of ...
Počet citací tohoto článku: 20 | Související články | Všechny verze (počet: 3) | Citovat | Uložit

Zdroje

Diplomové práce (příklady z UK):

- Šantorová, K. (2000). Autismus a možnosti psychoterapeutického působení na děti s autismem. KP FF UK.

(autorka popisuje metodu, upozorňuje stručně na rizika, na základě rozhovorů s rodiči autistických dětí spíše nedoporučuje)

- Steskalová, M. (2003). Terapie autismu. PF UK.

(autorka detailně popisuje, bez uvedení zdrojů, kritizuje pouze okrajově)

"U dospělých lidí s autismem se terapie provádí v lehu. Klient leží na zádech, terapeut z boku a přizpůsobuje se potřebám klienta změnou polohy těla. Nejen v zařízení, ale i doma je dobré, aby terapii zvládali dva lidé, aby se mohli vzájemně zastupovat a střídali podle potřeby."

- *Další v sekci Výzkum*

Zahraniční Představitelé

Martha G. Welch (1944)

- autorka Holding Time
- Holding therapy, později Prolonged Parent-Child Embrace Therapy
- Assistant Professor Columbia University (podle některých zdrojů vedoucí oddělení psychiatrie Combijské univerzity popřel jakékoli spojení mezi praktikami Holding Time a jeho oddělením; na stránkách univerzity pouze neuropsychologický výzkum oxytocínu, jiný výzkum nezmiňen)

Niko Tinbergen (1907-1988)

- nositel Nobelovy ceny (ne za Terapii pevným objetím!) - za fyziologii a medicínu s Karlem v. Frischem a Konradem Lorenzem - objevy o organizaci a společenském chování živočichů
- zabýval se i autismem manželkou autorem knihy: Autistic children: New hope for a cure (Tinbergen & Tinbergen, 1983)
- "... completely lacking in scientific rigour." (Bishop, 2008)

Robert Zaslav

- Autor rege-reduction therapy (vychází z PA - vytěsnění, katarze, regrese, přelomení odporu, obranné mechanismy)

Výcvik v terapii pevným objetím

- 3 - 4 letý výcvik vedený terapeuty v čele s PhDr. Jiřinou Prekopovou a PhDr. Jaroslavem Šturmou
- 500 hodin teorie, sebezkušenosti, nácviku a terapeutické práce s jedinci a rodinami pod vedením.
- Náplň výcviku: základy systemického přístupu, trauma v rodinách, témata svobodné vůle, empatie a komunikace, jednotlivé oblasti využití: manželské usmíření, přilnutí dítěte, usmíření s nepřítomným rodičem, apod.
- Etický kodex podle Jiřiny Prekopové + řádné provádění terapie

Výzkumy

ČR

• **Bakalářská práce, L. Marčišová (2006) - Pedagogická fakulta MU**

Empirická část:

Kvalitativní výzkum

Vzorek: 5 rodin s dětmi s ADHD, 3 z nich se zkušeností s TPO

Metoda: Polostrukturované rozhovory, v nichž matky mimo jiné hodnotily svou zkušenost s TPO.

Komentář autorky k TPO:

"... projevilo se asi nejvýrazněji, mělo okamžitý efekt. Ale spíš šlo o vztah – pomohlo to jejich vztahu a hlavně matce, naučila se ho opět vnímat jako dítě a ztratila pocit, že jí to dělá schválně."

"... (Terapie pevným objetím) - na to sází nejvíc, že zabralo, cítila (matka) velký účinek. Ihned po terapii nastalo uklidnění, uvolnění, ale dlouhodobý efekt nevnímá."

Závěr: Podle autorky na základě uvedeného výzkumu TPO přináší efekt.

Výzkumy

- **Diplomová práce, J. Malotová (2010) - Fakulta HS, Univerzita T. Bati, Zlín**

Empirická část:

Kvalitativní výzkum

Vzorek: 5 rodin, které mají zkušenost s TPO

Metoda: polostrukturované rozhovory

Popis jedne z matek, jak probíhalo pevné objetí:

"Urychleně ve chvíli toho jeho vzteku a záchvatu, kdy už nevěděl co dělá, tak popadnout deku, v rychlosti ji na něj hodit, urychleně ho do ní zabalit jako do vánočky, podrazit mu nohy, hodit ho na zem a lehnout si na něho... pak ho tak hodinu držet. Hodinu určitě..."

Vnímané zlepšení:

Autorka: "Děti se celkově staly rozumnější a milejší."

Jedna z matek: "Bylo jako vidět, že je zklidnělá. To je jako fakt." ... „Ona mně teďka věří.“ ... „Já si myslím, že právě vliv na tu důvěru k tomu dospělému to má veliký. Já si myslím, že je to určitě tímto, já tomu věřím. To zlepšení vztahů"

Kauzalita:

Autorka: "Ke změně v rodinách tedy nepochybně došlo a jako jejich příčinu lze opět vidět terapii pevným objetím."

Závěr:

Autorka: "Celkově tedy terapii hodnotí kladně. A co to znamená pro můj výzkum? Znamená to, že terapie poskytuje skutečnou pomoc při nápravě panovačných dětí."

Výzkumy

- **J. Mercer (2002) - Attachment Therapy: A Treatment without Empirical Support**

výtky k AT:

- chybí souhlas starších dětí
- děti se tomu nemohou vyhnout - X argument - nemohou odmítnout ani chemoterapii
- problém s ověřitelností
- jako hlavní zdroj se uvádějí výpovědi matek
- často chybí validizované měření výsledků
- chybí kontrolní skupiny, randomizace skupin
- problém se zdůvodňováním: tendence předpokládat, že když manipulace s nezávislou proměnnou způsobí změnu závislé proměnné, opačný případ rovněž platí. Například:
- Teorie attachment therapy tvrdí, že nedostatek očního kontaktu (závislá proměnná) je způsobem chybějící či narušenou vazbou (nezávislá proměnná). Terapie zahrnuje vynucení očního kontaktu, přičemž se předpokládá, že dojde k "opravě" vazby.
- 1 ze 3 posuzovaných výzkumů: Myeroff, Mertlich & Gross (1999) - 23 rodin, výzkum zahrnoval i kontrolní skupinu, chybná metodologie při sestavení vzorku - 12 přijelo, 11 nepřijelo = kontrolní skupina

Závěr autorky:

- Tento způsob intervence je nejen bez validizace, ale je také asociován se zraněním a úmrtím. Chybí mu empirická podpora.

Výzkumy

M. G. Welch et al. (2006) - Outcomes of Prolonged Parent-Child Embrace therapy among 102 children with behavioral disorders.

- 102 dětí, 4-18 let, 96 vykázalo zlepšení
- Prolonged Parent-Child Embrace
- 2-denní zaškolení rodinných příslušníků dětí prostřednictvím intenzivní PPCE terapie
- poté dostali instrukci pokračovat ve svých domovech během 1 roku
- bez kontrolní skupiny
- reportovali rodiče, ne neutrální posuzovatel
- sami autoři připouštějí další faktory, např. regresi k průměru

Názory odborníků a veřejnosti

Pevné objetí: Léčí duši, nebo týrá dítě?

Terapie pevným objetím vyvolává ostré debaty

Metoda, při níž rodič někdy i hodiny drží dítě proti jeho vůli v pevném sevření, není akreditována a výzkumy zatím chybí, ale psycholožka Jiřina Prekopová ji obhajuje svými výsledky.

- **APLA:** „APLA velmi důrazně nedoporučuje používání terapie pevného objetí u dětí s autismem a potažmo u všech dětí, které s objímáním nebo držením nesouhlasí. Vynucené a dlouhotrvající pevné objetí považuje za metodu neetickou ohrožující psychické i tělesné zdraví dítěte.“
- **Česká lékařská komora:** „U „terapie pevným objetím“ PhDr. Jiřiny Prekopové existují důvodné etické pochybnosti, zda nezpůsobuje osobám s autismem stres a utrpení, které nejsou obhajitelné v rámci moderních terapeutických postupů. Vědecká rada ČLK proto konstatuje, že by terapie v České republice neměla být prováděna, pokud její autoři nedoloží přesvědčivé důkazy o účinnosti a bezpečnosti, tak, jak je dnes požadováno v „medicině založené na důkazech“.“
- **Nadace Naše dítě (Zuzana Baudyšová, předsedkyně):** „...O to více mě pozitivně překvapila dětská psycholožka Jiřina Prekopová, která velmi jasným a srozumitelným jazykem předává učení, které vede k nastolení pořádku v rodinném systému, k obnově komunikace, k usmíření a ukotvení bezvýhradné lásky v rodině. Může pomoci mnoha rodičům či partnerům, kteří chtějí znát cestu k dobrému rodičovství či procházejí krizí a hledají cestu usmíření.“
- Další odborníci a osobnosti (Prof. Zbyněk Vybíral, JX Doležal, apod.)
- Diskuze na internetu
- Klienti, kteří terapii podstoupili
- Reportáž Mámo, táto, obejmi mě
- Reportéři ČT: Sporná metoda pevného objetí

Pro a proti

Katarze emocí, vyjádření vzteku

Bezpodmínečná láska

Zaměření pozornosti na význam hranic

- Metodologické nedostatky
- Nedostatek výzkumů
- Nejednotnost, mnohoznačnost
- (J.X. Doležal: "A držené dítě nemá šanci poznat, zda je mačkáno podle holding therapy, nebo podle Prekopové.")
- Naučená bezmoc dětských klientů
- Propojení s dalšími kontroverzními přístupy - např. Hellinger - rodinné konstelace
- Nevědecký jazyk („Já sama (terapeut) se cítím v péči, pod ochranou a vedením svého ‚nebeského managementu‘, k němuž se vždy přidružují andělé strážní mých klientů.“ (Prekopová, 2009)
- Kritika ze strany odborníků - psychologů, ale např. i právníků
- Spojení některých typů této terapie se zraněním a úmrtím
- Nedoporučeno APSAC, jejíž závěry přijala i APA

Závěr

V případě, že se jedná o dobrovolný oboustranný konsenzus svobodně se rozhodujících jedinců, považujeme vzájemné objetí za specifickou možnost podpory řešení konfliktu.

V případě, že se jedná o jednostranné držení jednoho člena procesu druhým, navíc bez jeho svobodného a dobrovolného konsenzu, považujeme TPO za vědecky nepodloženou a nepřipustnou formu terapie.

René Benda

Michaela Vlasáková

Reference 1. část

Bishop, D. V. M. (2008). Forty years on: Uta Frith's contribution to research on autism and dyslexia, 1966–2006. *Quarterly Journal of Experimental Psychology* (2006), 61(1), 16–26.

Bath, H. (1994). The physical restraint of children: Is it therapeutic?. *American Journal Of Orthopsychiatry*, 64(1), 40-49.

Chaffin, M., Hanson, R., Saunders, B., Nichols, T., Barnett, D., Zeanah, C. et al. (2006). Report of the APSAC/APA Division 37: Task force on attachment therapy, reactive attachment disorder and attachment problems. *Child Maltreatment: Journal of the American Professional Society on the Abuse of Children*, 11,76-98.

Doležal, J.X. (2011). Pevné objetí? Násilí do terapie nepatří! *Psychologie.cz* Retrieved 06/12/2014 from: <http://psychologie.cz/metoda-pevneho-objeti/>

Koucká, P., (2012). Jiřina Prekopová, Jaroslav Šturma - výchova láskou: rozhovor. Praha: Portál.

Mercer, J. (2002). Attachment Therapy: A Treatment without Empirical Support. *The Scientific Review of Mental Health Practice*, 1(2).

Reference 2. část

Mercer, J. (2013). Attachment therapy and associated parenting techniques. Institute for Science in Medicine white paper. Retrieved 06/12/2014 from:<http://www.scienceinmedicine.org/policy/papers/AttachmentTherapy.pdf>

Mercer, J. (2014). International concerns about holding therapy. *Research on Social Work Practice*, 24(2), 188-191

Mikulková, M.; Pospíšilová, M.; Šturma, J. (2009). Terapie pevným objetím podle Jiřiny Prekopové: očima zastánců. *Psychoterapie*. Roč. 3, č.3-4; s. 214-219. FSS MU.

Malotová, J. (2010) Panovačné dítě a terapie pevným objetím (diplomová práce). Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií.

Marčišová, L. (2006). Vliv vybraných druhů terapií dětí se syndromem ADHD (bakalářská práce). Brno: Masarykova univerzita, pedagogická fakulta.

Prekop, J. (2007). Malý tyran: co vlastně děti potřebují. Praha: Portál.

Prekop, J. (2009). Pevné objetí: cesta k vnitřní svobodě. Praha: Portál.

Welch MG, Northrup RS, Welch-Horan TB, Ludwig RJ, Austin CL & Jacobson J. Outcomes of Prolonged Parent-Child Embrace therapy among 102 children with behavioral disorders. *Complementary Therapies in Clinical Practice*, 2006 Feb; 12(1):3-12.

